

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera, v právní věci žalobce N. D. H., zastoupeného Mgr. Matúšem Bónou, advokátem v Brně, Novobranská 14, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2004, čj. OAM-2197/VL-10-05-2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 10. 2004, čj. 63 Az 137/2004 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 12. 7. 2004 žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1995 Sb., o azylu, a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byly ekonomické problémy ve vlasti a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky; žalobce neuváděl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobce namítal, že se žalovaný blíže nezabýval poměry v zemi původu, ve které veřejná moc rezignovala na pomoc svým občanům a péči o ně. Žalobce přísluší k početné skupině nepriviligovaných občanů s nižší kvalifikací, kteří jsou odsouzeni buď k lidsky nedůstojné existenci na okraji společnosti, nebo k intenzivnímu vykořisťování a zneužívání ze strany nelegálních společenských struktur. Na žalobce je proto možno pohlížet jako na osobu, která má odůvodněný strach z vážné újmy hrozící jí z důvodu sociálního původu v domovské

zemi. Bez provedení dalších důkazů, které by ozřejmily situaci v zemi původu žalobce, je předčasným a neodůvodněným závěr, že potíže projevující se jako potíže rázu ekonomického nejsou příznakem ponižujícího a diskriminačního zacházení se s žalobcem pro jeho sociální původ, připuštěným a trpěným orgány veřejné moci v zemi jeho původu.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl. V důvodech uvedl, že žalobce neopustil Vietnam proto, že by byl pronásledován z azylově relevantních důvodů. Za sociální skupinu nelze považovat skupinu osob, jejichž jediným společným znakem je obstarávání si prostředků k obživě prací, byť za existující vysoké míry nezaměstnanosti a nemožnosti získat pracovní místo. Tuto - dodatečně uplatněnou - námitku soud neposoudil jako mající vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí s tím, že pro posouzení je rozhodující skutkový i právní stav v době rozhodování správního orgánu. Žalovaný měl dostatečné podklady k tomu, aby bezezbytku zjistil úplně skutkový stav a mohl posoudit důvodnost či nedůvodnost žádosti a žádostí se zabýval odpovědně a svědomitě a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci; žalobci byla dána možnost, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k protokolu o pohovoru a navrhl další důkazy.

Proti tomuto rozsudku žalobce (dále též „stěžovatel“) brojil včas podanou kasační stížností. Důvody pro poskytnutí azylu spatřuje ve své příslušnosti k určité sociální skupině, která je v zemi jeho původu vystavena zneužívání a útlaču, orgány veřejné moci tolerovanému. Krajský soud se s tvrzením žalobce vypořádal nedostatečně. Výslovným poukazem na svůj sociální původ žalobce upřesňoval skutkové okolnosti již uváděné dříve v rámci řízení před správním orgánem, přičemž správnímu orgánu vytýkal především nedostatečnou pečlivost při hodnocení a posuzování všech okolností věci. Zároveň otázka příslušnosti k určité sociální skupině náleží do oblasti zkoumání příslušných společenskovedních oborů. Kvalifikovaná odpověď by měla být ponechána osobě s odbornou přípravou a způsobilostí pro danou vědní disciplínu. Proto se žalobce domnívá, že napadené rozhodnutí vychází z nesprávného právního posouzení věci [kasační námitka podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a ze skutkových zjištění, pro která nalézací soud neměl oporu v provedených důkazech [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V podání doručeném Krajskému soudu v Ostravě dne 3. 12. 2004 žalobce uvedl, že dne 9. 11. 2004 uzavřel sňatek s občankou České republiky B. R. a v této souvislosti poukázal na ustanovení § 13 zákona o azylu. Uvedl, že se domnívá, že žalovaný dostatečně nezjistil skutečný stav věci, protože v kritické době byl již znám vážný vztah obou budoucích manželů s úmyslem uzavřít manželství. Podáním doručeným Krajskému soudu v Ostravě dne 20. 12. 2004 žalobce dále doplnil, že se nemůže vrátit do Vietnamu, protože má strach, že bude pronásledován za odchod z vlasti a dlouhý pobyt mimo ni, a za udělení azylu v České republice. Podáním ze dne 4. 1. 2005 pak stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta, popřípadě odmítnuta.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti za odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky

rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má právo na udělení víza za účelem strpění pobytu mimo jiné tehdy, pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku. Takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodování o kasační stížnosti pak je současné rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této ní.

Nejvyšší správní soud pak přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení zákona o azylu přitom azyl bude udělen, zjistí-li se, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel neuváděl ve své žádosti o azyl (stejně jako v rámci pohovoru) žádný z důvodů, které by byly podřaditelné ustanovení § 12 zákona o azylu. Ze skutečností tvrzených stěžovatelem v rámci azylového řízení žádným způsobem nevyplývá, že by mohl mít jakýkoliv strach z pronásledování. S ohledem na absenci pronásledování je pak ovšem v zásadě irelevantní případná příslušnost stěžovatele k nějaké sociální skupině.

Krajský soud tedy v právním hodnocení věci nepochybil a kasační námitka podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není důvodná a není důvodná ani námitka cílící k tomu, že pro posouzení sociálního postavení žalobce krajský soud neměl oporu v provedených důkazech [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. K tvrzenému uzavření sňatku stěžovatele Nejvyšší správní soud konstatuje, že jedná-li se o skutečnost, kterou stěžovatel uplatnil až po vydání napadeného rozhodnutí, Nejvyšší správní soud k ní podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží. Ostatně § 13 zákona o azylu svědčí pouze manželů azylantů, jemuž byl udělen azyl. Uvedené ustanovení by tedy na případ stěžovatele dopadat nemohlo, neboť jeho manželka azylantem není a nikdo to ani netvrdí.

Rovněž je nové tvrzení stěžovatele, že se nemůže vrátit do Vietnamu, neboť má obavu z pronásledování pro odchod z Vietnamu a dlouhý pobyt mimo vlast.

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil všechny stížní námitky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž by musel přihlížet z úřední

povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů příslušelo náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. května 2005

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu